

REVOLIUCIJA RUSIJOJ

Didėji Karė.

Kaip visi ik šiol svarbiausi politiško padangėj atsitikimai, taip ir svarbiausias pereinis savaitės atsitikimas buvo ne kokiam nors karės fronte, bet jis gali sunkiai gulti ant visos karės begio ir galutinio jos išiegos; tas gali turėti nemažą įtaką ir susitvarkymo Europos ir ant politiško pažvalgo po karė. Tas taip svarbus savo pasekmėmis pereinis savaitės atsitikimas buvo—kilusi Rusijos revoliucija ir privertimas caro atsakyti nuo sosto. Jis turėjo atsakyti nuo sosto, nes visi jį apėjo, paramos pas savo patarėjus nerado. Apleido carą kariūnės vadovai, o su jais, suprantama, ir kareiviai, o be kariūnės paramos, be jos durtuvų, tokia netikusi valdžia, kaip carų valdžia Rusijoje, laikytis negali. Rusijoje ją palaikė kariūnės durtuvai, popija ir žmonių kvailumas. Bet tokia parama neišliko, ilgai trauktiesi negali, o Rusijoje sostas net per ilgai savo palaikymui iš to ginklo naudojosi, todėl per ilgą vartojimą jis atšipo ir veikti negali. Butų galėjęs jį išgalsti karės pasisekimas, bet ant nelaimės, karė Rusijai nesiseka dar iki šiol, o galutinai jį į niekus pavertė pasiekęs dėl valdžios nerangumo badas dideliuose pramoninguose Rusijos miestuose. Badas ir nepasisekimai privertė net su prievarta išrinktą duma, Rusijos gelbėjimui griebtis prieš carą pirmiausia radikalesnio ginklo, nors Rusijos duma savo daugumoj susideda ne iš revoliucionierių elementų, nes kitokio išėjimo nebuvo. Kad revoliucija iki šiol eina be didelių, sulęginant, aukų ir didelių kraujo praliejimo, tai reiškia padėkavoti vien tam, kad caras niekur paramos nerado, o tą pamatęs, jis nesipriešino, nes nebuvo kam už Mikalojaus sostą kraują lieti; revoliucionierių komitetui pareikalavus, ir užtikrinus, kad jo ir jo šeimos gyvastis yra apsaugota, padėjo savo parašą po apdikavimo dokumentu. Mat nebuvo kas daryti daugiau, kuomet karvedžiai, esanti karės frontuose, tuoj pažadėjo remti revoliucijos valdžią ir pildyti jos paliepinus. Net caro ipatos sargyba, nors žadėjo ginti jo asmenį, bet atsisakė remti jo valdžią. Neistatikimi ministrai tapo suminti ir nors jiems nieks nieko blogo nedarė, tapo dums rumen nugalbenti ir ten yra po sargyba pastatyti, su caru nei susinėti negali. Pats caras su savo šeimynia iškelia į savo dvarą ant Krimo pussalio vadinamą Livadią. Daugumą gal caro girių ir dvirų konfiskuos naujoji valdžia, bet carui liks dar užtikinai.

Revoliucija iki šiol eina gana ramiai, tvirtovės ir miestai pasiduoda naujai valdžiai. Užsieninių reikalus dabar veda buvęs dums atstovas, profesorius Milukov. Išpradžių vokiečiai džiaugėsi dėl revoliucijos, kilusios Rusijoje, nes tikėjosi, kad dėl to Rusija karės vesti negalės, turės atsisakyti taiką daryti, bet dabar pamatė, kad naujoji Rusijos valdžia pasirengusi energiskiau karė vesti, todėl apie taiką paliovė kalbėti, ypač, kad naujoji Rusijos valdžia, kaip rodosi, turės ir tautos tikrą paramą, ko

senoji, remianti vokiečius ir jiems tarnaujanti caro valdžia neturėjo. Dabar vokiečiai už revoliucijos kėlimą kaltina net Angliją ir Franciją, buk jos savo pinigais jas ir sukėlė išnaikinimui galutinai Rusijoje vokiečių įtakos. Sunku pasakyti, ar tuose vokiečių nužirėjimuose yra kiek teisybės.

Kaip galutinai susitvarkys Rusijos valdžia, tas tik vėliau pasirodys, kuomet visoj Rusijoje revoliucija pasibaigs. Bet tiek žinia, kad caras Nikolajus ant sosto nesugrįž. Naujoji valdžia iš kalėjimų paliausuoja politiskus senosios valdžios prasižengėlius ir iš Sibiro grąžina ten jau caro valdžios išsiųstus žmones.

Karės frontuose, bent rytuose, kilusi Rusijoje revoliucija iki šiol įtakos neturi, o kokios permainos ir atsitiko, tai iš jų vokiečiai neturi pamato džiaugtiesi.

Balkanų fronte svarbesnių permainų, kol kas, dar nėra, bet rodosi, kad Macedonijoje ir Albanijoje taktininkai pradeda jau ofensyvą; nors jos pasekmės, kol kas, dar nematyt, bet jau prasideda gana smarkūs didelių patrolių susirėmimai, o artilerija visame tame fronte veikia taipgi smarkiau negu veikė iki šiol. Prie Prezba ir Monastiro francūzai mėgino pirmyn žengti, bet, kaip praneša iš Berlio, tapo visur atgal atmušti.

Azijoje, Mezopotamijoje, angliai nepasigėdino užėjimu svarbiausio ten miesto Bagdado, bet veikia turkus toliau į šiaurius. Nustumė jie jau turkų kariūnės 30 mylių į šiaurius nuo Bagdado. Azijoje ir rusai pradeda smarkiau veikti. Kaukazo fronte rusai atėmė nuo turkų gana svarbų Armėnijos miestą Van, prie to paties vardo ežero. Rusų kariūnė tame fronte nesulaikoma vis labiau artinasi prie Mesopotamijos rubežių, kur tikisi su angliais susitikti. Ir Persijoje rusai turėjo pereinį savaitės laimėjimą.

Mazi, neturinti didesnės svarbos susirėmimai, buvo ir prie Egipto rubežių. Bet to pietrytinio fronto dalyje nieko svarbesnio neatsitiko.

Austriai giriasi atgavimu pirmą nužudytų kelių pozicijų italiskame fronte, bet pozicijos už nesvarbios buvo, pasigyrimas buvo butinai reikalingas, nes žmonės visur vis garsiau tikios reikalauja, o pasekminga revoliucija Rusijoje, išvertusi neva tvirtai stovėjusią ten caro valdžią baimė apdalino visus karę dalyvaujančių kraštų valdonus, kad ir jų sostų tas pats nepasiektų. Kad to išvengus, Vokietijos kancleris jau dabar žada savo žmonėms visokias laisves po karės laimėjimui. Austrijos gi valdžia raminti žmones mėgina pasigyrimais ir visai nebuvusiu laimėjimų. Visame italiskame fronte Austrija svarbesnių laimėjimų turėti negalėjo, nes tame fronte nei svarbesnių miestų nebuvo. Susirėmimai rusų su austrais buvo Karpatų distrikte; bet tie susirėmimai buvo mazi, tai ir nieko svarbaus duoti negalėjo, apart pačiomis kelių dešimčių rusiškų belaisvių.

Caro jau nera; Valdo Duma.

Revoliucijos Istorija.

Pereinis savaitės panedėlyj pradžioje atėdinėti iš Rusijos telegramai, iš kurių galima buvo spręsti, kad Rusijoje kas nors tokio nepaprasto darosi. Telegramai pranešė, kad, esą, Petrograde pritruko maisto ir kad iš tos priežasties kilo keletas ramų demonstracijų—žmonės reikalavo maisto. Kadangi vakariniame fronte ant viso ilgo fronto vokiečiai skubiai atgal traukiasi, tai manoma, kad iš ten gabenama kariūnė rytin frontan ir čia vokiečiai greitai pradės ofensyvą, bet iki šiol jos niekur nepradėjo. Tame fronte abudu priešai karė veda taip, kad ji labai panaši į vaikų žaislą, kad nei viena pusė kitos perskandžiai neužgautų. Valdant Rusiją carui Nikolajui, įtraukusiam karėn nepasirėngusią Franciją, toks žaislas galėjo but suprantamas, nes jis ir vokiečiai klika tuom tarnavo, žinoma slapta, vokiečių tikslams, bet dabar, paėmus valdymo vadžias Rusijos tautos atstovams, reikia laukti pasivilkimo žaislo. Reikia todėl ir šiaur-rytiniame fronte laukti energiškesnio karės vedimo ir ofensyvo. Dabar gal Rusijos karvedžiai nelauks su ofensyvu, kol ji patikti vokiečiai bus prisirengę.

Smarkiausiai kariaujančių pusių veikimai yra vakariniame karės fronte, kur vokiečiai stumia atgal francūzai ir angliai visame karės fronte nuo Belgijos iki Verduno. Visame tame fronte vokiečiai niekur negali atsilaikyti, bet visur traukiasi atgal, besitraukdami, viską naikina. Vokiečiai sako, kad traukiasi jie vien strategiškų žvilgsnių. Bet jeigu taip, tai kam palaikymui senųjų savo fronto linijų milijonus kariūnų paaukavo. Reikia todėl manyti, kad vokiečiai atgal traukiasi ne vien strategiškų žvilgsnių, nes tik beprotis karvedis be reikalo milijonus kariūnų žudytų galvė. Reikia manyti, kad vokiečiai apleidžia Francūzų plotus todėl, kad nestitiki palaikyti senųjų fronto linijų prieš jau pradėtą taktininkų ofensyvą.

Anglai savo fronte užėmė miestus Bapaume, Peronne, Nany, Mole ir Chaubres ir ant 45 mylių fronto nustumė vokiečius 10 mylių atgal, o francūzai ant 37 mylių fronto nuvarė vokiečius 13 mylių atgal. Iš viso tame fronte taktininkai užėmė 80 miestų ir kaimų ir nuo vokiečių išvalė 1300 kv. mylių teritoriją. Vokiečiai nužudė jau pirmą savo atsigynimo liniją tarp Oise ir Soissons, o francūzai užėmė Carlemont, Morsam ir Noyon Vengre. Vokiečiai traukiasi toliau ir francūzai artinasi prie svarbios karės pradžios užimtos tvirtovės Maubeuge. Panašių laimėjimų taktininkai neturėjo nuo vijimo vokiečių nuo Paryžiaus.

Vokiečiai paskandino 3 Amerikos pirklybinius laivus. Tas, žinoma, dar karės nepagimdyt, bet prie jos jau labai priartina, nes Amerika tokio vokiečių pasielgimo, nors ir morėtų, tylėjimą praleisti negali. Bet nors kiltų ir karė, Amerika nereikalauja jos nusigasti, nes Vokietija savo kariūnės Amerikon atsiųsti negali, o Mexikos veikėjas Carranza taipgi neturi užtenkančių pajėgų į Suvienytas Valstijas įsiveržti ir vokiečius užvalduoti. Japonija gi, kaip rodosi, visai nenori Vokietijai savo rankomis iš ugnies bulves krapstyti.

juos "ura!" šauksmais, o ir kazodėjos atėdinėti iš Rusijos telegramai, iš kurių galima buvo spręsti, kad Rusijoje kas nors tokio nepaprasto darosi. Telegramai pranešė, kad, esą, Petrograde pritruko maisto ir kad iš tos priežasties kilo keletas ramų demonstracijų—žmonės reikalavo maisto. Kadangi vakariniame fronte ant viso ilgo fronto vokiečiai skubiai atgal traukiasi, tai manoma, kad iš ten gabenama kariūnė rytin frontan ir čia vokiečiai greitai pradės ofensyvą, bet iki šiol jos niekur nepradėjo. Tame fronte abudu priešai karė veda taip, kad ji labai panaši į vaikų žaislą, kad nei viena pusė kitos perskandžiai neužgautų. Valdant Rusiją carui Nikolajui, įtraukusiam karėn nepasirėngusią Franciją, toks žaislas galėjo but suprantamas, nes jis ir vokiečiai klika tuom tarnavo, žinoma slapta, vokiečių tikslams, bet dabar, paėmus valdymo vadžias Rusijos tautos atstovams, reikia laukti pasivilkimo žaislo. Reikia todėl ir šiaur-rytiniame fronte laukti energiškesnio karės vedimo ir ofensyvo. Dabar gal Rusijos karvedžiai nelauks su ofensyvu, kol ji patikti vokiečiai bus prisirengę.

Smartiausiai kariaujančių pusių veikimai yra vakariniame karės fronte, kur vokiečiai stumia atgal francūzai ir angliai visame karės fronte nuo Belgijos iki Verduno. Visame tame fronte vokiečiai niekur negali atsilaikyti, bet visur traukiasi atgal, besitraukdami, viską naikina. Vokiečiai sako, kad traukiasi jie vien strategiškų žvilgsnių. Bet jeigu taip, tai kam palaikymui senųjų savo fronto linijų milijonus kariūnų paaukavo. Reikia todėl manyti, kad vokiečiai atgal traukiasi ne vien strategiškų žvilgsnių, nes tik beprotis karvedis be reikalo milijonus kariūnų žudytų galvė. Reikia manyti, kad vokiečiai apleidžia Francūzų plotus todėl, kad nestitiki palaikyti senųjų fronto linijų prieš jau pradėtą taktininkų ofensyvą.

Anglai savo fronte užėmė miestus Bapaume, Peronne, Nany, Mole ir Chaubres ir ant 45 mylių fronto nustumė vokiečius 10 mylių atgal, o francūzai ant 37 mylių fronto nuvarė vokiečius 13 mylių atgal. Iš viso tame fronte taktininkai užėmė 80 miestų ir kaimų ir nuo vokiečių išvalė 1300 kv. mylių teritoriją. Vokiečiai nužudė jau pirmą savo atsigynimo liniją tarp Oise ir Soissons, o francūzai užėmė Carlemont, Morsam ir Noyon Vengre. Vokiečiai traukiasi toliau ir francūzai artinasi prie svarbios karės pradžios užimtos tvirtovės Maubeuge. Panašių laimėjimų taktininkai neturėjo nuo vijimo vokiečių nuo Paryžiaus.

Vokiečiai paskandino 3 Amerikos pirklybinius laivus. Tas, žinoma, dar karės nepagimdyt, bet prie jos jau labai priartina, nes Amerika tokio vokiečių pasielgimo, nors ir morėtų, tylėjimą praleisti negali. Bet nors kiltų ir karė, Amerika nereikalauja jos nusigasti, nes Vokietija savo kariūnės Amerikon atsiųsti negali, o Mexikos veikėjas Carranza taipgi neturi užtenkančių pajėgų į Suvienytas Valstijas įsiveržti ir vokiečius užvalduoti. Japonija gi, kaip rodosi, visai nenori Vokietijai savo rankomis iš ugnies bulves krapstyti.

perėjo revoliucionierių pusėn.

I keletą valandų po šito pirmo susikirtimo visa šita dalis miesto pateko į revoliucionierių rankas. Čia buvo dums rumai, artilerijos vyriausi buveinė ir svarbiausios kariūnės kazarmės. Po to sukilimas, tarsi gaisro liepsna, apėmė visą miestą.

Ant gatvių buvo tiesiog nepaprastos reginys. Ant plačių gatvių, kur buvo nustatyta kariūnė, nematyt buvo nei gyvos sielos; tik retkarčiais galima buvo patėmyti vieną kitą drąsų, kuris, glausdamasi prie sienų namų, perbėgino iš kiemo į kiemą.

Bet ant šalinių gatvių žmonių buvo grūstė prisigrūdę. Studentų būriai, kuriuos galima buvo pažinti iš jų melynų kepurų, maišėsi su kareiviais, urodininkais, miestelėnais, biznierių ir geriaus pasiturtintieji luomai ėjo išvien su aprukusiais darbininkais, visi pamiršę apie savo "klasinius" skirtumus delei vieno didžio tikslo—laisvės atgavimu.

Sita nepaprasta žmonių armija, užsidėjusi ant pečių svečiai gautus šautuvus, ėjo prisijungti prie sukilusių prieš valdžią pulkų.

Kariūnė Pereina Žmonių Pusėn.

Keletas kariūnės pulkų tuojau perėjo į žmonių pusę ir pradedo tikras mušis tarp šių pulkų ir kitų pulkų, kurie pasiliko valdžiai ištikimi.

Per visą naktį ėjo mušiai tarp sukilusių pulkų ir tarp prie valdžios likusių pulkų ir policijos prie šv. Kotrinos kanalo, kaip sykis prieš tą vietą, kurioje pastatyta bažnyčia, kur buvo užmuštas Aleksandras II. Policija pagalios pradėjo bėgti ir slapstytis ant namų stogų ir žmonės daugias jos gatvėse nematė.

Panedėlyj išryto dar visgi išrodė, kad valdžios kariūnė turi viršų, nes ji laikė užėmusi visus svarbesnius miesto plečius ir skverus. Po to užėjo laikas, kada negalima buvo atskirti vieno nuo kito—negalima buvo pažinti, kur revoliucionieriai, o kur valdžios kariūnė. Persilaužimas atsitiko apie 3 valandą po piet panedėlyj. Per dvi valandas priešingai pulkai ramiai stovėjo vieni prieš kitus išilgai plačios gatvės vardu Liteinyj Prospect. Stovėjo tyliai ir ramiai.

Laikas nuo laiko iš sukilusių pulkų atsiskirdavo pasiuntiniai, kurie įdodavo į priešingus pulkus, kalbindami ir juos perein žmonių pusėn. Tulą laiką nežinia buvo, kas iš to išeis. Kariūnė svyravo, laukdama prisakymų nuo savo aficerų; bet tie ir patys nežinojo ir abejojo, ką čia tokiame atsitikime padarius.

Tuomet tarp šalinės gatvės ėjo šaudymas išreto tarp valdžios kariūnės ir tarp pulkų, perėjusių į žmonių pusę. Bet svarbiausi pulkai, apie kuriuos tik-ką minėjome ir nuo kurių pasielgimo priklausė pergalė vienon ar kiton pusėn, vis dar stovėjo tyliai ant Liteino Prospekto, pasistatę kulkas, vaidžius ir laikydami šautuvus, prie mušio prisiruošę.

Staiga šitie pulkai apsimainė keliomis eilėmis šovimų vieni į kitus, ir vėl viskas nutilo. Pagalios valdžios pulkai, sukile, maršavo

Nuostoliai Mazi.

Nežiūrint to, kad šita revoliucija nuvertė galingiausią sietė monarchiją bėgyje poros dienų, nuostolių, galima sakyti, jokių nėra. Tik kalėjimas sugriauta ir uždegta ir paleista visus kalinius. Sykiu su politiskais kaliniais ištruko ir kriminalistai, kurie, persirėdę kareiviais, pradėjo lupti nekuriose vietose gyventojus. Naujoji valdžia pradėjo juos, kaip lyginai ir senąją policiją gaudyti.

Policijos kanceliarijos daugely vietų sunaikintos; sunaikinta taipgi ir keletas namų pasizymėjusių senos valdžios šalininkų.

Žmonių kraujo taipgi, sulęginamai, mažai pralėta. Sulęg laikraščių pranešimo, laike visų susirėmimų tarp kariūnų ir policijos galėjo buti užmuštų ir sužeistų iš viso apie 300 (sulęg kity, gal iki 500).

Maisto brangumas tuojau nukrito nes dums valdžia tuojau parupino, kad į Petrogradą butų kuogreičiausia pristatyta maistas.

Duma ir Caras.

Didžiausią rolę šioje pasekmingoj revoliucijoje sulėdė duma, be kurios vargiai butų viskas atsitikę taip, kaip atsitiko. Nedėlio, kovo 11 d. caras, prikaltintas savo atžegarėviškų ministerių ir patarėjų, išleido ukazą, kuriuom paliepta buvo paleisti duma ir Valstybės Taryba. Ukazas skambėjo sekantčiai:

"Dums posėdžiai, iš priežasties nepaprastų aplinkybių, yra uždaryti net iki sekantčiam pranešimui. Duma vėl susirinks nevēliaus balandžio mėnesio."

Panedėlyj šitas ukazas tapo perskaitytas dumoje. Beibaigiant, dums lyderiai, po vadovystės dums prezidento Rodziauko, apskelbė, kad valdžia yra nuversta ir kad specialiskasis komitetas, susidedantis iš vadovų įvairių dums partijų, netrukus paduos surašą naujų ministerių.

Dums prezidentas Rodziauko išsiuntė carui ir visiems svarbiausiems rusų armijos generalams telegramas, pranešdamas apie tai, kas darosi Petrograde. Carui, kuris buvo apie karės frontą, pasiūta du telegramai. Pirmas buvo sekantčio turinio:

"Dalykų stovis yra pavojingas. Anarchija viešpatauja sostapij. Valdžia yra suparalizuota. Maisto ir kuro transportacija yra visiškai iširusi. Abelsas neužsigalbinimas auga. Nereguliariškasis šaudymas pasitaiko ant gatvių. Yra reikalinga pavesti nekurios ypatoms, kuriomis pasitiki žmonės, kad jie sutvertų naują valdžią. Svyruoti negalima, nes tolimesnis svyravimas reiskia mirtį. Melsdamas Dievo, kad atsakymas šioje valandoje nepultų ant vainikuotos galvos (suprask, caro), pasilieku ir t. t."

Antrame telegrame dums prezidentas Rodziauko, vėl kalbindamas carą, kad išklaustų žmonių balso ir paskirtų naują valdžią, grąšinančiai pasakė:

627.—Ona Lukovskis, iš Liepojaus, Ieško Jack Allen (Sanger, Cal.). Rašo: "Mama ist krank."

628.—Marijona Lasiūnaitė, iš Ziezmarių, nuo Kalsedonio, Ieško Onos Lechovici (149 Ave. E., Bayonne, N. J.). Rašo, jog sesuo Ursulė mirė.

629.—Paulina Makievič, iš Gut-Holny-Wolmer, Seinų pav., Ieško Jono Makievič (68 Fulton Ave., Miners Mills, Pa.).

630.—Jonas Makovskis, iš Druskinų (Falkenheim strasse), Ieško Bronislovo Diemitiavičiaus (45 Hermitage str., Chicago, Ill.).

631.—Agnieszka Mikalauskis, iš Cronistų, nuo Sedos, Ieško Adolfo Mikalauskio (Fallston, Ind., P. O. Box 284).

632.—Mikolajus Murkuckis, iš Mediniskų, Ieško Juozo Murkuckio (Box 73, Mechanicsville, Pa.). Rašo, jog Kunigunda mirė.

633.—J. Marconis (iš Ukmergės, "Kreiserių niemių valstybė"), Ieško sumaus Jack Marconio (3 Eight str., E. Cambridge, Mass.). Rašo: "Stankus serga švento Valentino liga; prišlysk kiek loska pinigų."

634.—Mikellionienė, iš Rudupių, Ieško Jurgio Mikellionio.

635.—Ant. Mečionis, iš Radviliškio, Ieško Vinco Mečionio (Cuadrilla, de P. Parenti Teen Construction Comodori, Rivasdavia, Chubut).

636.—Andrius Mucelvič, iš Sokolkos, nuo Baltstogės, Ieško Miko Mucelvič (Stannope, N. H., P. O. Box 183).

637.—Karolina Mildunas, iš Paderšų, Ieško Jono Milduno (Thomas, W. Va., 222 Bar str.).

638.—Adelė Merkyčė, iš Drulau, nuo Kupiškio, Ieško Albino Gedemocko (Onal Merkyčė) (405 Main str., Bridgeport, Conn.). Rašo, jog motina pasimirė.

639.—Marijona Marčauskis, iš Vilniškų, Ieško Juozo Marčausko (803 Seventh str., Grand Rapids, Mich.). Prašo pašelpo.

640.—Jozafata Motėjūnas, iš Umilų, nuo Saduvos, Ieško Povilo Motėjūno (Box 161, Bloomfield, Conn.).

641.—Franciška Motėjūnas, iš Umilų, Ieško Povilo Motėjūno (žin. No. 640).

642.—Ona Malakauskis, iš Bartinų, nuo Oskabalių, Ieško Kazio Malakausko (Box 308, Blend, Ill.).

643.—Kasparas Milulius, iš Elbių, Ieško Jono Balceraičio (2004 Carnet str., Carriek, Pittsburgh, Pa.).

GYVENTOJŲ SUSKAITYMAS LIETUVOJ.

Lietuvoj atsibūva vėl gyventojų suskaitymas patikrinimui tu žinių, kokios buvo surinktos per reitą pavasarį. Matyt žinių rinkėjai ir surašytojai atlikto pavarų surašo buvo koki nors ignorantai, nesuprantanti statistikos svarbumo lenkai fanatikai, kurie visą pasaulį norėtų lenkiškų padaryti, bet tą žinių rinkėjų kvailumą turbūt vokiečiai pamatė ir dabar daro patikrinimus. Jie pamatys, kad lenkų surašytojų surinktos žinios tikrai statistikai neturi vertės, nes jie didesnę pusę žydų turbūt priskyrė prie lenkų, iš jų padarė polakav mojeszowego wyznania, o iš gūdų padarė lenkų atžalą "polany," lenkus niekam nežinomos kilmės.

Sulyg pavasaryj surinktų žinių Vilniuje buvo 2% gyventojų lietuvų, o tik 1.5% gūdų, nors Vilnius yra gūdų krašte. Gardina surasta: lietuvų 113 gūdų 570 (ten yra gūdų kraštas), lenkų 7,600 (ištikro čia gūdų turi būti daugiau negu lenkų). Mieste Gardine surašytojai rado: lietuvų 1,099, gūdų 2,079, o lenkų net 36,245 (aišku,

kad čia žydai prie lenkų priskaityti). Sėučine (Pliantuose): lietuvų 2, lenkų 12,757, gūdų 24,718. Lydoj rado: lietuvų 942, gūdų 14,500, lenkų 11,173. Radanuj: lietuvų 4,059, gūdų 48, lenkų 44,977 (turbūt su polakais mojeszowego wyznania ir neesantiais bialopolanais?). Wasiłkiuose surasta, 320 lietuvų, 9,978 gūdai, 31,315 lenkų. Beabejonės tokios jau vertės yra lenkų žinių rinkėjų surinktos statistiškos žinios ir kitose Lietuvos vietose.

Statistika yra labai svarbus mokslas, bet jo nereikia leisti daryti lenkiškiems ignorantiams, kurie gal visai nei nesupranta, kokią jie savo kvailumų tikram mokslui skriaudą daro. Kiekvienas mokslas turi remtis ant grynos teisybės, fantazijoms ir asmenų norams ter negalima palikti vietos. Fantastiška statistika yra tai mokslo parodija, o lenkai kitokios nesupranta.

SUSALĘ BUROKAI NUODINGI.

Vienas valdininkas žemdirbių stės departamento pagarsino laikraščiuose persergėjimą, kad niekas nevertotų nei valgiui, nei gyvuliams pašarui burokų, kurie buvo susalę, nes toki burokai yra nuodingi ir jų nuodingumas greitai apsiereiskia. Pavojaus, taigi nuodingiausi yra tie burokai, kurie buvo susalę ir pasikui atsileidę. Nuodingi yra visi susalę burokai: runkeliai, cukriniai ir raudonieji burokai. Susalę burokai nuodingi buvo ir pirma, bet pirma to niekas nepatėmijo, apsigimę nuo jų, arba ir gaisimą nuo jų gyvulių aiškino kitokiomis priežastimis,

jų tikrai nuodingumas patėmyta tik dabar neseniai. Toki burokai kenkia ne tik žmonėms, bet ir gyvuliams. susalusiais burokais ir gyvulių šerpi negalima. Vienas fermeris išvyrė susalusius burokus su grūdais, ir iš jų padarė kiaušius, jovalą. Nuo to jovalo vienoj fermerio kiaušis greitai išgašo, višos gavo širdies silpnumą ir nuo to gaiso. Iš naujausių tyrinėjimų pasirodė, jog prie susalimo ir atsileidimo burokuose darosi chemiški persikeitimai ir prie to darosi nuodingos medagos, kurios smarčiai veikia. Bet nesusalę burokai yra gardus maistas žmonėms ir geras pašaras gyvuliams. Todėl burokus reikia anksti nukasti, kad dirvoj jų neužgriebtų šalnos, o sykį susalusius nevertoti nei žmonių maistui, nei pašarui gyvuliams.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. A. B. Cedar Rapids, Ja. Tarmistos rašteliu negalime sunaudoti, nes labai neaiškiai parašyta.

P. M. J. Bieža. Korespondenciją paliekame sekančiam numeriui, nes norime šiame numeryj daugiau vietos suteikti žinioms apie Rusijos revoliuciją. Smagu girdėti, kad jūs ten adbruojaš ir sveikas pažiuras turite į Lietuvos reikalus.

Visiems korespondentams ir sandarbininkams, kurių raštai netilpo šiame numeryj: Daugeli raštų ir korespondencijų atidėjome ant toliaus iš priežasties plataus revoliucijos skyriaus šiame numeryj.

Zetai.—Jūsų raštą turėjome trumpinti, nes per daug mums vietos užėmė.

Aficerui.—Jūsų rašteliu negalėjome sunaudoti, nes gavome iš kito plačiau aprašyta apie tą patį dalyką. Vis tiek atriame ačiū Tamistai.

Apgarsinimai.

KARALIAUS ŽIEMOS NEPADORUMAS.

Karalius Žiema niekuomet nenori su savo skeptru skritis. Jis tolydžio sugrįžta ir atgabena ledinius vėjus, miglas, šaltį ir sniegą. Jei nori praleisti šią pavojingą sezoną be jokio pakenkimo, turi žinoti, kad tavo žarnos normaliai veiktų. Jei skilys yra geroj tvarkoj, tasyk visas kunas turi reikalingą stiprumą ir atsilaiko visokioms ligoms. Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Elikšyras užlaiko švariai vidurius ir atnaujina normalų kūno stovį. Juomi pilnai galima pasitikėti nuo vidurių užkietėjimo, galvos skaudėjimo, nervotumo, aplamo nusilpnėjimo ir tt. Kaina \$1.00. Aptekose. Dabar pneumonijos laikas atėjo, vartok tuojaus Trinerio Kosulio Malšintoją, jei pirmi apsiereiskimai šalčio, ar kosulio pasirodo. Geriausias yra buti per daug atsargum, negu gailėtis po laikui. O jei ramatos, ar neuralgija praneša apie savo nepageidaujamą atėjimą, apsiginkiuok nuo jų su Trinerio Linimentu. Kaina šito nepalyginamojo vaisto, kaip ir Kosulio Malšintoją yra ta pati: 25 ir 50 apkeikose, krasta 35 ir 60c. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo trijų brolių—Jono, Felikso ir Aleksandro Gaudiesių, iš Vainočių kaimo, Triskių par., Šlaulių pav., Kauno gub. Malonėkte atsiskauti, ar kas kitas lai praneš; turis svarbų reikalą.

D. Gaudiesius, 28 N. 9th St., Kansas City, Kans.

Pajieškau savo sesers Emilijos Stancekiutės iš Kauno gub. Raselinų pav., Vainočių par., Naumiesčio vals., Žalpių kaimo, Girdėjų, Ištėkėjo ir gyvena apie Chicago. Ji pati, ar kas kitas teikis atsiliepti adresu:

Miss Anna Stancekiutė 106 Nichols st. Newark, N. J.

Ant Pardavimo.

TĖMYKITE LIETUVIAI! CIA KAS NAUJA.

Parduodama labai pigiai puiki smulkė Lietuvos centre pn. 1701 W. 47 gatvė, kertė So. Paulina gat. Geras biznis, sena vieta, visa atnaujinta. Randa labai pigi. Tame pačiame name šie yra taipgi kita krautvė išrandavojimui, tinkama visokiems bizniams. Pardavimo priežastis sveikatos stoka. Atsiskauti augščiau paduotu adresu ir klausiti savininko 814 W. 33rd St. Lietuva.

PARDUODAMA—ROSELANDE. Parinktinai 30 pėdų lotai prie 108 gatvės ir Wentworth Ave., \$350 ir augščiau. Lengvos išmokestys, pinigai paskolinama statymui.

Edward C. Bruce. Room 810—155 N. Clark Str. Telephone Randolph 1753.

KARĖ! KARĖ!

Pamatyk Pasaulį karliaujant! 300 fotografuotų paveikslų su apskaitomis aštuoniose spalvose, nei du nėra vienuodu, nuimti nuo tikrų atstiklų įvairiose muslaikių dalyse Europoje. Prisišyk 35c. Express Money orderiu, arba 25c. sidabru ir 10c. kraštos ženkleliais. Reikalaujama agentų.

Lewis Hayden, P. O. Box 1061, Renton, Wash.

Reikalavimai.

Reikalingos—merginos į Canning (kenų) departamentą. Atsiskauti tuojaus.

220 No. Green st. Chicago, Ill.

Reikalauja—partnerio teisingo ir gero būdo, prisidėti prie biznio \$500.00; as turiu \$700 ir gerai tą biznį pažįstu. Gali padaryti gerą gyvenimą į turtingu likti. Atsiskauti greitai, tai daugiau žinių apie tai duosiu, laišku ar ypatingai.

Joe Prillips 1123 W. Madison St. Chicago, Ill.

NUOMOJAMA Duonos kepykla Lietuvos ir lenkų apgyventojų vietoje; vieta labai tinkama lietuvui. Artesnėms žinioms reikia kreiptis adresu: Antanas Varapjokas, 56 Oak St., Middleboro, Mass.

Allen Bilis "Svajone"

Čia išdėta politinė klasta, kurios daug kartų griebtasi praeityj ir mėginama jos griebtis dabar : : : : : : : :

PER dvidešimt metų kelių klausimas buvo panaudojamas kaip politikos dalykas. Kiekvienoje rinkimuose nuo 1907 m. jis buvo kišimas.

Meš girdėjome žmones besipriešinusius Miesto Kelių ir Tunelių Komisijos sumanymui žadant išrišti kelių klausimą, jei tik jie bus išrinktai.

Ką jie padarė klausimo išrišimui, kuomet jie tapo išrinktai?

Nieko! Jie paliko kelių klausimą ten, kur jį rado. Išrišimas jo tik jų politikos biznį būtų sugadinęs.

Dabar, kuomet yra be vietų ir nori jas gauti atgal jie bando parodyti, kad Miesto Kelių ir Tunelių Komisija susitarė Chicago gatves atiduoti.

Tai gi jie laiko iškėlę rankas, dievuotai var-to akimis ir šaukia "Allen Bilis!"

♦ ♦ ♦ ♦

AR Jūs žinote, kas tas Allen Bilis, apie kurį jie šaukia, yra, ar buvo?

Allen Bilis buvo priemonė, užgirta Illinojaus įstatymdavystės dvidešimts metų atgal.

Ji leido suteikti penkioms dešimtims metų gatvėkelių nuosavybės teises Chicagoje be leidimo žmonėms nubalsuoti; ji nedavė miestui jokia atlyginimo; jokios progos dalintis pelnais kompanijos gavusios nuosavybės teises ir nepadarė jokios išlygos kelių tarnybės pagerinimui.

Allen Bilis buvo pragaistinga priemonė ir gerai, kad ji buvo panaikinta.

DABAR—ar Jūs žinote, koks Miesto Komisijos sumanymas yra? Jei nežinote, tai turėtumėte žinoti, nes tai yra dalykas, kuris jus liečia.

Šitas sumanymas sako, kad Miestas gali nupirkti ir operuoti visų kelių sistemą, kuomet jis yra pasirengęs priimti atsakomybę; jis sako, kad miestas turi būti prileistas prie gausaus dalinimosi kompanijos pelnais; kad Miesto Taryba turi turėti pilną galią tvarkyti ir valdyti ir sako, kad pirma negu nuosavybės teisės bus pavestos sulyg šito sumanymo visos dalykas turi būti pavestas nubalsuoti visiems žmonėms.

Nei viena šito sumanymo išlyga negali inciti galėn iki žmonės nenubalsuos ir neprisims jo.

♦ ♦ ♦ ♦

AR šitame sumanyme nors kas yra panašaus Allen Bilisui?

Nėra! Skirtumas tarp Allen Bilis ir Miesto Kelių bei Tunelių Komisijos siulomojo sumanymo yra tik skirtumas tarp blogo ir gero!

Ar tu gali rasti priežastį, kodėl šitas sumanymas turėtų būti sumuštų dėlei buvusio kadasia Allen Bilisui?

Jei tu gali, tai mes norime žinoti kokią ji.

Čia yra progą išrišti Kelių Klausimą—priederamai! Ar tu nori tokio išrišimo, ar nori Kelių Klausimą laikyti kaip kokią politinių skudurų lėlę, mėtomą dar per dvidešimt metų?

Tegul Žmones Sprendžia

Chicago Surface Lines

Kryžiaus skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės. Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slogas būtų atkreipta didelė domas.

SILPNUMAS.

Jei jautiesi neteise spėk, silpnas, be noro valgyti, arba jei viskuo prietaisais atsikandai nedirba, imk

Severa's Balsam of Life

(Severos Gyvasies Balsamas) Sustiprina visą organizmą ir pašalina vidurių užkietėjimą. Kaina 75c. — aptekose.

Severa's Kidney and Liver Remedy

(SEVEROS GYDUOLE NUO INKSTŲ IR KEPENŲ)

verta yra pasiulyti tokiuose atsitikimuose, o taippat gydyme inkstų arba pusės uždegimo, apskunkinto ir skausmingo šlapinimo, nuo kojų suputimo, geltligės ir ruktumo skilyj. Kainos 50c. ir \$1.00.

Kryžiaus skausmas išnyko.

Ponas K. Milianskas, 11 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: "Kėntėjau skausmus kryžiuje ir šonuose, bet skaidydama juos kalendarioriu, ašlau vartoti Severos Gyduoles nuo inkstų ir jukų ir veikiai pasveikau".

SEVEROS GYDUOLES

galima gauti visur aptekose. Reikalauk tiksliai tikrų "Severos" gyduolių, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietoje negalima gauti pirkti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

MILDA PRINTING HOUSE

Išdirbėjai Visokios Rušies

Kalendariorių

814 W. 33rd St. Chicago, Ill. Telephone Drovers 7184

1917		JANUARY							1917	
SUN.	MON.	TUE.	WED.	THU.	FRI.	SAT.				
	1	2	3	4	5	6				
7	8	9	10	11	12	13				
14	15	16	17	18	19	20				
21	22	23	24	25	26	27				
28	29	30	31							

Tai yra sampelis kalendariorių, kuriuos mes dirbame dviejose spalvose raudonai ir juodai. Šitie kalendarioriai yra dideli, 20 per 27 colius. Taipgi 13 1/2 x 20 1/2. Biznieriai pradeda juos vartoti vietoj seniau naudojamų su visokiais pagražinimais. Dėl informacijų rašykite viršminėtu antrašu. Priduokite mums savo orderį 1918 metų Kalendariorių prieš Pirmą Dieną Balandžio (April), nes nuo Balandžio (April) 1 d. popieros kaina gali pakilti, kas, žinoma, pabrangintų Kalendariorius.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100 LAIPSNIŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybės bendarole:

4 kvortos arba 1 gallonas už	\$2.45
8 kvortos arba 2 gallonai už	\$4.75
12 kvortų, arba 3 gallonai už	\$6.95

RUSŲ MONOPOLINE DEGTINĖ 100 LAIPSNIŲ.

Gryna, 4 bonkos už	\$2.45
Gryna, 8 bonkos už	\$4.75
Gryna, 12 bonkų už	\$6.95

Pareiklaukite mūsų likerijų, degtinių ir vynų kainų surašo. Pinigai turi būti prisiųsti drauge su užsakykų, krastos ar ekspreso prisaku.

ATMINKITE kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turinčią 100 laipsnių stiprumo, gryna, sena ir gera—arba sugrąžinsime jums pinigų atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų šventių išsiųsime kiekvienam didelį kalendariorį 1917 metais.

IRA, R. & C. 111 W. Va. Buren St. Chicago, Ill

JOSEPH A. AMBROSIOUS

LIETUVIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas visuose teismuose

—Office—
69 W. Washington Street
Rooms 1006-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS

LAWYER

LIETUVIS ADVOKATAS
30 N. La SALLE St., CHICAGO
ROOMS 1107-1114
Telephone Franklin 1173
GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.
TELEPHONE YARDS 2390

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Pilnai yra darbo vyrams ir moterims restauracijose, fabrikuose ir privatinuose namuose; užmokestis yra geriausias, kokia yra mokama Chicagoje. Vyrams \$2.75 į dieną, nuo 25c. iki 30c. į valandą. Adresas toks:

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.

KELIAUJANTIS AGENTAS

Mūsų keliaujantis Agentas A. Rukas lankosi po New York, Jersey City ir aplinkinius miestelius. Jis užrašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbimus į mūsų laikraštį.

LIETUVA PUB. CO.

PETRAS VAITIEKUNAS.

"Lietuvos" keliaujantis agentas yra mūsų įgaliojimas užrašinėti mūsų laikraštį, rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.

"Lietuva" Pub. Co.

PLATINKIT "LIETUVĄ"

